

Εγκύκλιο με Αρ. Πρωτ.: [Δ.ΑΣΦ./56/382818](#) σχετική με την ασφάλιση στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) των προσώπων που αμείβονται με Παραστατικά Παρεχόμενων Υπηρεσιών (τίτλο κτήσης - πρώην απόδειξη επαγγελματικής δαπάνης) δημοσιεύθηκε από τον ΕΦΚΑ.

ΘΕΜΑ: Ασφάλιση στον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΦΚΑ) των προσώπων που αμείβονται με Παραστατικά Παρεχόμενων Υπηρεσιών (τίτλο κτήσης - πρώην απόδειξη επαγγελματικής δαπάνης)

ΣΧΕΤ: α. Το άρθρο 55 του [ν. 4509/17 \(ΦΕΚ 201/τ Α΄/22-12-2017\)](#)

β. Η αρ. [Δ.15/Γ΄/67695/1825/31.12.2018 \(ΦΕΚ 6182/τ Β΄/31-12-2018\)](#) Υπουργική Απόφαση

γ. Το αρ. [Δ.15/Γ΄/οικ.4624/106/5.2.2019](#) έγγραφο του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Με τις διατάξεις του άρθρου 55 του Ν. 4509/2017, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με τις διατάξεις του άρθρου 21 του Ν. 4578/2018, και τις διατάξεις της Υπουργικής Απόφασης Δ.15/Γ΄/67695/1825/31-12-2018, ρυθμίζονται θέματα ασφάλισης των αμειβόμενων με Παραστατικά Παρεχόμενων Υπηρεσιών (τίτλο κτήσης - πρώην απόδειξη επαγγελματικής δαπάνης), και ειδικότερα η υπαγωγή στην ασφάλιση, οι ασφαλιστικές εισφορές, η διαδικασία παρακράτησης και απόδοσής τους στον ΕΦΚΑ, καθώς και ο τρόπος υπολογισμού του χρόνου ασφάλισης.

Για ενιαία εφαρμογή των νέων διατάξεων παρέχονται οι ακόλουθες οδηγίες:

Α΄. ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΤΙΤΛΟΥ ΚΤΗΣΗΣ

Ο τίτλος κτήσης, όπως προσδιορίζεται κάθε φορά από τις εκάστοτε φορολογικές διατάξεις, συνιστά τρόπο συναλλαγής μεταξύ προσώπων που έχουν προβεί σε έναρξη εργασιών στη ΔΟΥ, για δραστηριότητα ή δραστηριότητες που ασκούν, και προσώπων που δεν έχουν υποχρέωση απεικόνισης συναλλαγών στη ΔΟΥ και παρέχουν τις υπηρεσίες τους ευκαιριακά στους πρώτους, με την προϋπόθεση ότι το εισόδημα που αποκτούν από τις συναλλαγές αυτές δεν υπερβαίνει στο σύνολό του τις €10.000 ετησίως.

Κατά συνέπεια, ο τίτλος κτήσης εκδίδεται από έναν υπόχρεο απεικόνισης συναλλαγών (ελεύθερο επαγγελματία, ατομική επιχείρηση, εταιρία κ.ο.κ.) προς ένα φυσικό πρόσωπο (ιδιώτη) που παρέχει υπηρεσίες ευκαιριακά και όχι κατά σύστημα, ο οποίος δεν είναι υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών. Ο εν λόγω τίτλος εκδίδεται στο όνομα του ιδιώτη, τις υπηρεσίες του οποίου χρησιμοποίησε ο υπόχρεος απεικόνισης συναλλαγών.

Β΄. ΑΣΦΑΛΙΣΤΕΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Με τις νέες διατάξεις ασφαλιζονται τα φυσικά πρόσωπα (ιδιώτες) για τα οποία νομίμως εκδίδεται τίτλος κτήσης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, ανεξάρτητα

εάν γι' αυτά προκύπτει υποχρεωτική ασφάλιση στον ΕΦΚΑ λόγω άσκησης άλλης επαγγελματικής δραστηριότητας ή ιδιότητας, μη συναφούς προς τις αμειβόμενες με τίτλο κτήσης υπηρεσίες.

Στο ανωτέρω πεδίο εφαρμογής δεν εντάσσονται τα πρόσωπα που αμείβονται και ασφαλίζονται με παρακράτηση των ασφαλιστικών εισφορών μέσω της διαδικασίας έκδοσης και εξαργύρωσης εργοσήμου του Ν. 3863/2010, όπως ισχύει (π.χ. το κατ' οίκον απασχολούμενο προσωπικό, απασχολούμενοι στην προώθηση προϊόντων, στη διανομή διαφημιστικών εντύπων, προσωπικό απασχολούμενο σε ΠΑΕ-ΚΑΕ, διαιτητές αγώνων επαγγελματικής κατηγορίας, εργάτες γης κ.λπ.).

Επισημαίνεται ότι η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 55 του Ν. 4509/2017 περί «Καταβολής ασφαλιστικών εισφορών αμειβόμενων με Παραστατικά Παρεχόμενων Υπηρεσιών» δεν αναιρεί ασφαλιστικά δικαιώματα και υποχρεώσεις απασχολούμενων και εργοδοτών, όπως αυτά προβλέπονται από την κατά περίπτωση ασφαλιστική νομοθεσία και τις εν ισχύ διατάξεις των εντασσόμενων στον ΕΦΚΑ φορέων.

Γ'. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

ΑΜΕΙΒΟΜΕΝΩΝ ΜΕ ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Κλάδοι ασφάλισης

Με τις ως άνω διατάξεις προβλέπεται ότι τα πρόσωπα που αμείβονται με παραστατικό παρεχόμενων υπηρεσιών καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές στον ΕΦΚΑ για κύρια σύνταξη, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 39 του [Ν. 4387/2016](#), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του [Ν. 4578/2018](#), και για υγειονομική περίθαλψη (παροχές σε είδος και σε χρήμα), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 41 παρ. 2 του [Ν. 4387/2016](#), όπως ισχύει.

Εισφοροδότηση

Τα ποσοστά ασφαλιστικών εισφορών ανά κλάδο έχουν ως εξής:

για κύρια σύνταξη: 13,33%

για υγειονομική περίθαλψη: 6,95%. Αναλυτικά:

- παροχές σε είδος: 6,45%

- παροχές σε χρήμα: 0,50%

Οι ανωτέρω εισφορές υπολογίζονται επί της καθαρής αξίας του παραστατικού, όπως αυτή προκύπτει μετά την αφαίρεση του αναλογούντος φόρου και άλλων

τυχόν επιβαρύνσεων (βλ. παράδειγμα 1 του παραρτήματος).

Οι εισφορές των προσώπων που αμείβονται με τίτλο κτήσης βαρύνουν τους ίδιους στο σύνολό τους, ενώ παρακρατούνται και αποδίδονται στον ΕΦΚΑ από τον εκάστοτε υπόχρεο απεικόνισης συναλλαγών (εκδότη του τίτλου κτήσης) μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του επόμενου της έκδοσης του παραστατικού μήνα.

Για την καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών υπόχρεος είναι ο εκδότης του παραστατικού.

Σε περίπτωση εκπρόθεσμης καταβολής, οι εισφορές επιβαρύνονται με τις νόμιμες προσαυξήσεις, ενώ σε περίπτωση μη καταβολής τους, αυτές βεβαιώνονται για να εισπραχθούν σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Εάν οι αμειβόμενοι με τίτλο κτήσης ασκούν ταυτόχρονα και άλλη επαγγελματική δραστηριότητα, μισθωτή ή μη μισθωτή, για την οποία υπάγονται στον ΕΦΚΑ, εφαρμόζονται οι διατάξεις περί εισφοροδότησης παράλληλης ασφάλισης και εκκαθάρισης ασφαλιστικών εισφορών.

Επισημαίνουμε ότι σε περίπτωση παράλληλης ασφάλισης για υγειονομική περίθαλψη σε φορέα εκτός ΕΦΚΑ, έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις της παρ. 8 του άρθρου 36 του [Ν. 4387/2016](#) περί εξαίρεσης από την ασφάλιση του κλάδου υγείας του ΕΦΚΑ (εγκ. [ΕΦΚΑ 5/2019](#)).

Ανώτατο – κατώτατο όριο υπολογισμού ασφαλιστικών εισφορών

Στα πρόσωπα που αμείβονται με τίτλο κτήσης και καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές με τις κοινοποιούμενες διατάξεις δεν έχουν εφαρμογή οι προβλέψεις περί κατώτατου μηνιαίου εισοδήματος των υπαγόμενων στο άρθρο 39 του [Ν. 4387/2016](#), όπως ισχύει. Συνεπώς, οι εισφορές υπολογίζονται σε κάθε περίπτωση επί της καθαρής αξίας του παραστατικού.

Αντίθετα, οι προβλέψεις περί ανώτατου μηνιαίου εισοδήματος που προβλέπονται στο άρθρο 39 του [Ν. 4387/2016](#), όπως ισχύει, εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις των αμειβόμενων με παραστατικά παρεχόμενων υπηρεσιών.

Σε περίπτωση που για το ίδιο χρονικό διάστημα εκδίδονται για τον ίδιο ασφαλισμένο περισσότερα του ενός παραστατικά παρεχόμενων υπηρεσιών, από διαφορετικό υπόχρεο απεικόνισης συναλλαγών, τα ανωτέρω εφαρμόζονται αυτοτελώς για κάθε εκδιδόμενο παραστατικό. Ο έλεγχος του ανώτατου μηνιαίου εισοδήματος θα γίνεται απολογιστικά, αφού ολοκληρωθεί ο υπολογισμός του χρόνου ασφάλισης που προκύπτει από αυτά.

Δ΄. ΧΡΟΝΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Ο χρόνος ασφάλισης των ανωτέρω προσώπων λογίζεται ως χρόνος ασφάλισης στον π. ΟΑΕΕ. Για τον προσδιορισμό του χρόνου λαμβάνονται υπόψη τα εξής:

Ως πλήρης μήνας λογίζονται 25 ημέρες ασφάλισης ανά μισθολογική περίοδο, όπως

αυτές προκύπτουν μέσω του, κατά περίπτωση, υπολογισμού, ανεξάρτητα της διάρκειας της ημερήσιας απασχόλησης.

Ο χρόνος ασφάλισης δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 25 ημέρες ασφάλισης ανά μισθολογική περίοδο.

Ο χρόνος ασφάλισης καθορίζεται, σύμφωνα με τα περιγραφόμενα στην παρ. 3 του άρθρου 55 του [Ν. 4509/2017](#), για κάθε παραστατικό που εκδίδεται.

Έναρξη της ασφάλισης

Ως ημερομηνία έναρξης της ασφάλισης των εν λόγω προσώπων λαμβάνεται η ημερομηνία έναρξης της απασχόλησης, όπως αυτή προκύπτει από την καταρτισθείσα σύμβαση. Σε περίπτωση μη ύπαρξης σύμβασης ως ημερομηνία έναρξης της ασφάλισης λογίζεται η ημερομηνία έκδοσης του παραστατικού.

Υπολογισμός του χρόνου ασφάλισης

Με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 55 [Ν. 4509/2017](#) και της παρ. 1 του άρθρου 2 της ως άνω Υπουργικής Απόφασης, καθορίζεται ο τρόπος υπολογισμού του χρόνου ασφάλισης στον ΕΦΚΑ των ανωτέρω προσώπων. Ο χρόνος ασφάλισης υπολογίζεται ανάλογα με την ύπαρξη ή όχι σύμβασης μεταξύ των αντισυμβαλλόμενων, για κάθε παραστατικό που εκδίδεται. Στην περίπτωση που από τον υπολογισμό προκύπτει αριθμός ημερών ασφάλισης με δεκαδικό μέρος, στρογγυλοποιείται στην αμέσως επόμενη ακέραιη μονάδα.

Είδη συμβάσεων

1. Γραπτή σύμβαση

Διακρίνονται οι εξής περιπτώσεις:

1.1. Σύμβαση διάρκειας μέχρι ένα μήνα, με καθορισμένο αριθμό ημερών ασφάλισης:

Ο Όταν το ημερήσιο εισόδημα που προκύπτει από το πηλίκο της καθαρής αξίας του παραστατικού διά των ημερών απασχόλησης που αναφέρονται στη σύμβαση είναι μεγαλύτερο ή ίσο με το $1/25$ του κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού ($€650,00/25=€26,00$), ως χρόνος ασφάλισης λαμβάνονται οι προκαθορισμένες από τη σύμβαση ημέρες (βλ. παράδειγμα 2 του παραρτήματος).

Ο Όταν είναι μικρότερο (δηλαδή κάτω από €26,00), ο υπολογισμός των ημερών ασφάλισης προκύπτει από το πηλίκο της καθαρής αξίας του παραστατικού διά του $1/25$ του κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού ($€650,00/25=€26,00$) και

έως 25 Η.Α. (βλ. παράδειγμα 3 του παραρτήματος).

1.2. Σύμβαση διάρκειας μέχρι ένα μήνα χωρίς προκαθορισμένες ημέρες ασφάλισης:

Ως χρόνος ασφάλισης λογίζονται οι ημέρες που προκύπτουν από το πηλίκο της καθαρής αξίας του παραστατικού διά του 1/25 του κατώτατου βασικού μισθού άγαμου μισθωτού ($€650,00/25=€26,00$) και έως 25 Η.Α. (βλ. παράδειγμα 4 του παραρτήματος).

1.3. Σύμβαση διάρκειας μεγαλύτερης του ενός μήνα:

Ως χρόνος ασφάλισης λαμβάνεται το πηλίκο της καθαρής αξίας του παραστατικού διά του ποσού που αντιστοιχεί στον κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού ($€650,00$). Ο χρόνος ασφάλισης που προκύπτει δεν μπορεί να υπερβαίνει τον χρόνο διάρκειας της σύμβασης. Εάν υπερβαίνει, οι μέρες ασφάλισης περιορίζονται σε αυτές της διάρκειας της σύμβασης και οι εισφορές κατανέμονται ισομερώς (βλ. παράδειγμα 5 του παραρτήματος).

2. Μη κατάρτιση γραπτής σύμβασης ή προφορική συμφωνία

Στην περίπτωση που δεν έχει καταρτιστεί γραπτή σύμβαση και συνεπώς η συμφωνία είναι προφορική, ως χρόνος ασφάλισης λαμβάνεται το πηλίκο της καθαρής αξίας του παραστατικού διά του ποσού που αντιστοιχεί στον κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού.

Επισημαίνεται ότι ως ημερομηνία έναρξης της ασφάλισης λαμβάνεται η ημερομηνία έκδοσης του παραστατικού. Ως ημερομηνία λήξης της ασφάλισης λαμβάνεται η ημερομηνία που αντιστοιχεί στην τελευταία ημέρα ασφάλισης, όπως προκύπτει βάσει του υπολογισμού του χρόνου ασφάλισης (βλ. παράδειγμα 6 του παραρτήματος). Δεδομένου ότι ο χρόνος ασφάλισης εκτείνεται μετά την έκδοση του παραστατικού, τα ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά δικαιώματα χωρούν μετά την πάροδο των απαιτούμενων χρονικών διαστημάτων.

Λήξη της ασφάλισης

Ως ημερομηνία λήξης της ασφάλισης λαμβάνεται η ημερομηνία που αντιστοιχεί στην τελευταία ημέρα ασφάλισης, όπως προκύπτει βάσει του υπολογισμού του χρόνου ασφάλισης, σύμφωνα με τις διατάξεις της ως άνω Υπουργικής Απόφασης, με την επιφύλαξη που αυτές ορίζουν σε περίπτωση που προκύπτει χρόνος ασφάλισης πέραν του προβλεπόμενου από τη σύμβαση.

Ε΄. Διαδικασία απογραφής

Για την εφαρμογή και υλοποίηση των ανωτέρω διατάξεων, την έκδοση τίτλου κτήσης στους παρέχοντες υπηρεσίες, την παρακράτηση και απόδοση των εισφορών από τους αποδέκτες, διευκρινίζονται τα εξής:

Ασφαλισμένοι

Τα πρόσωπα που θα αμειφθούν με τίτλο κτήσης υποχρεούνται να απογραφούν στο Ενιαίο Μητρώο ΕΦΚΑ με την ιδιότητα του «Αμειβόμενου με παραστατικό παρεχόμενων υπηρεσιών», ανεξάρτητα εάν έχουν ήδη απογραφεί ή όχι για άλλη δραστηριότητα – απασχόληση. Αρμόδια υπηρεσία για την απογραφή είναι η υπηρεσία του τόπου κατοικίας του ασφαλισμένου.

Για την απογραφή απαιτείται η υποβολή αντιγράφου σύμβασης ή, στις περιπτώσεις προφορικής συμφωνίας, Υπεύθυνη Δήλωση με την οποία δηλώνεται η πρόθεση παροχής υπηρεσιών αμειβόμενου με παραστατικό παρεχόμενων υπηρεσιών. Η διαδικασία της απογραφής διενεργείται άπαξ και ο ασφαλισμένος παραλαμβάνει τη σχετική βεβαίωση που εκδίδεται μέσω της Web εφαρμογής του Ενιαίου Μητρώου ΕΦΚΑ.

ΔΙΕΥΚΡΙΝΗΣΗ

Αναμένεται η δημιουργία της σχετικής ιδιότητας από την ΗΔΙΚΑ, η οποία θα εμφανίζεται αυτοματοποιημένα στη βεβαίωση.

Μέχρι τότε, θα εκδίδεται η υπάρχουσα βεβαίωση απογραφής και θα συμπληρώνεται χειρόγραφα η λεκτική περιγραφή «Αμειβόμενος με παραστατικό παρεχόμενων υπηρεσιών» στον κενό χώρο.

Οι αιτήσεις θα καταχωριστούν μετά τη δημιουργία της νέας ιδιότητας στο Ενιαίο Μητρώο ΕΦΚΑ.

Ο αμειβόμενος παραδίδει αντίγραφο της βεβαίωσης απογραφής στον εκδότη/ες του παραστατικού/ών για να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες, όπως περιγράφονται στη συνέχεια.

Εκδότες παραστατικού

Η απεικόνιση των ασφαλιστικών εισφορών πραγματοποιείται μέσω των αναλυτικών εγγραφών στην ΑΠΔ.

Ως εκ τούτου, οι αποδέκτες των υπηρεσιών των ανωτέρω προσώπων, θα πρέπει να είναι απογεγραμμένοι στο Μητρώο Εργοδοτών του ΕΦΚΑ (π. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ) και να τους έχει αποδοθεί Αριθμός Μητρώου Εργοδότη (ΑΜΕ).

Σε περίπτωση που δεν είναι απογεγραμμένοι, θα πρέπει με την υπογραφή της σύμβασης περί απασχόλησης των ανωτέρω προσώπων και το αργότερο πριν από την υποβολή των ΑΠΔ, να προβούν σε απογραφή στο Μητρώο Εργοδοτών του ΕΦΚΑ, κατά τα γνωστά. Για την απογραφή θα πρέπει να υποβάλλουν αντίγραφο της καταρτισθείσας σύμβασης ή του εκδοθέντος παραστατικού.

Οι ήδη απογεγραμμένοι εργοδότες θα συμπεριλαμβάνουν τους αμειβόμενους με τίτλο κτήσης στην ΑΠΔ που υποβάλλουν και για το λοιπό απασχολούμενο

προσωπικό.

ΣΤ΄. ΙΣΧΥΣ

Οι κοινοποιούμενες ρυθμίσεις θα έχουν εφαρμογή σε συμβάσεις που καταρτίζονται από 1.2.2019 και μετά, καθώς και σε παραστατικά που εκδίδονται μετά την ημερομηνία αυτή, στις περιπτώσεις προφορικής συμφωνίας.

Αναλυτικές οδηγίες για την απεικόνιση του χρόνου ασφάλισης και των ασφαλιστικών εισφορών των αμειβόμενων με τίτλο κτήσης στην ΑΠΔ θα δοθούν άμεσα με νεότερο έγγραφο.

Με ευθύνη των Προϊστάμενων των Διευθύνσεων, παρακαλούνται όπως λάβει γνώση της παρούσης, ενυπόγραφα το προσωπικό αρμοδιότητάς τους, για την καλύτερη εξυπηρέτηση και ενημέρωση των συναλλασσόμενων.

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΕΦΚΑ
ΛΑΜΠΡΟΣ ΣΕΜΠΟΣ